ARAŞTIRMA MAKALESİ

Takım Sporcusu Gençlerde Sosyal Kimlik

Dr. Öğr. Üyesi Hikmet TURKAY, Gümüşhane Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane, e-posta: hikmet.turkay@gumushane.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7851-2757>

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim BAYRAKDAROĞLU, Gümüşhane Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane, e-posta: yesimsongun@hotmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1460-4780>

Ülkü Nalan YAĞAN, Gümüşhane Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gümüşhane, e-posta: ulkunalan19@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7114-0126>

Arş. Gör. Asiye Hande BAŞKAN, Giresun Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Giresun, e-posta: uludaghande@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7298-2184>

Öz

Bu çalışmanın amacı, takım sporlarıyla uğraşan gençlerin sporda sosyal kimlik düzeylerinin çeşitli sosyo-demografik özellikler açısından incelenmesidir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kapsamındadır. Araştırmanın çalışma grubunu, takım sporlarıyla uğraşan 118 erkek ve 95 kız olmak üzere 213 sporcu (Futbol, Basketbol, Voleybol, Hentbol branşlarında ve 18-23 yaş aralığında) oluşturmaktadır. Takım sporcusu gençlerin sosyal kimlik düzeylerini incelemek amacıyla, Bruner ve Benson (2018) tarafından geliştirilen ve Turkey, Yetim ve Sezer (2018) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği uygulanmıştır. Araştırmaya katılan sporcuların Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği puan ortalamalarının karşılaştırılmasında Independent-Samples T Test, One Way ANOVA ve kullanılmıştır. Ölçek puan ortalamalarının gruplar arasındaki farklılığın kaynağını belirlemek için ise Post-Hoc LSD testi kullanılmıştır. Araştırmada sonuç olarak; sporcuların branşlarına, uluslararası bir müsabakaya katılma ve ailede spor yapan birey olması durumlarına göre, sporda sosyal kimlik düzeylerinde farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Takım Sporları, Kimlik, Sosyal Kimlik, Genç.

Makale Gönderme Tarihi: 08.06.2020

Makale Kabul Tarihi: 03.08.2020

Önerilen Atıf:

Türkay, H., Bayrakdaroglu, Y., Yağan, Ü. N. ve Başkan, A. H. (2020). Takım Sporcusu Gençlerde Sosyal Kimlik, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(8): 583-591.

© 2020 Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences

2020, 3(8): 583-591. DOI:10.26677/TR1010.2020.530
ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

RESEARCH PAPER

Social Identity in Team Athlete Youth

Assistant Prof. Dr. Hikmet TURKAY, Gümüşhane University, High School of Physical Education and Sports, Gümüşhane, e-mail: hikmet.turkay@gumushane.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7851-2757>

Assistant Prof. Dr. Yeşim BAYRAKDAROĞLU, Gümüşhane University, High School of Physical Education and Sports, Gümüşhane, e-mail: yesimsongun@hotmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1460-4780>

Ülkü Nalan YAĞAN, Gümüşhane University, High School of Physical Education and Sports, Gümüşhane, e-mail: ulkunalan19@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7114-0126>

Research Assistant Asiye Hande BAŞKAN, Giresun University, Sports Science Faculty, Giresun, e-mail: uludaghande@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7298-2184>

Abstract

The aim of this research is to examine the social identity levels of young people engaged in team sports in terms of various socio-demographic characteristics. The research is within the scope of the screening model, which is one of the quantitative research methods. The study group of the research consists of 213 athletes (in Football, Basketball, Volleyball, Handball branches and between the ages of 18-23), including 118 boys and 95 girls engaged in team sports. In order to examine the social identity levels of the team athlete youth, the Social Identity Questionnaire for Sport developed by Bruner and Benson (2018) and adapted to Turkish by Turkay, Yetim and Sezer (2018) was applied. Independent-Samples T Test, One Way ANOVA was used to compare the average scores of the Social Identity Questionnaire for Sport of athletes participating in the research. Post-Hoc LSD test was used to determine the source of differences of questionnaire average scores between the groups. As a result of the research, according to the branches of athletes, participation in an international competition and having a member engaged in sport in the family, it was determined that there were differences in their social identity levels in sports.

Keywords: Team Sports, Identity, Social Identity, Young.

Received: 08.06.2020

Accepted: 03.08.2020

Suggested Citation:

Türkay, H., Bayrakdaroglu, Y., Yağan, Ü. N. and Başkan, A. H. (2020). Social Identity in Team Athlete Youth, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 3(8): 583-591.

© 2020 Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi.

GİRİŞ

Ülkemizde kimlik, sosyal kimlik ve bu teorilerle ilgili konuların spor alanında yeterince ele alınmadığı ve sosyal kimlik yaklaşımının spordaki etki düzeyi üzerine araştırmaların yapılmadığı görülmektedir. Bu yoksunluk doğrultusunda spor ve sosyal psikoloji alanındaki araştırmacılara, baskın bir yaklaşım ve farklı bir bakış açısı getiren sporda sosyal kimlik ile ilgili bir referans sunmak gerektiği görüşü önem kazanmıştır.

Sosyal kimliğin temelini oluşturan kimlik, kişinin kim olduğunun farkına varma ve kendini tanımlama meselesidir. Bireyler günlük yaşamlarında hem kendileri hem de başkaları tarafından kimlikleri ile tanımlanmaktadırlar. Bu doğrultuda kimlik kavramı ile, bir bireyi diğer bireylerden ayıran özellikler ortaya konulmaya çalışılmaktadır (Jenkins, 2014). Etkileşimcilik ve rol teorisinin entegrasyonu için kimlik, toplumsal olarak kapsamlı bir kimlik teorisine dahil edilmesi gereken bir dizi önemli görüş sunmaktadır. Bu görüşlerin ilki, kimliklerin ilişkisel olduğudur. İnsanlar, farklı konumlarını yani kimliklerini birbirlerine göre yansıtır. İkincisi, kimlikler sosyal olarak yapılandırılmıştır. Sosyal etkileşim sırasında sürekli müzakere edilen ve sosyal olarak ortak anlamlara sahiptirler. Üçüncüsü ise, insanların birden fazla kimliğe sahip olduğudur (Stryker ve Burke, 2000; Stets ve Burke, 2000).

Bu kapsam doğrultusunda sosyal kimlik de bir sosyal gruba ait olma hissi, sosyal kategori ile güçlü bir bağlantı ve sosyal algılarımızı ve davranışlarımızı etkileyen, kişiliğimizin önemli bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Bir gruba üyelik ve bireyin grup ile arasındaki duygusal bağ, sosyal kimliğin temelini teşkil etmektedir (Tajfel, 1981). Sosyal kimlik yaklaşımı, grup süreçlerinin, gruplar arası ilişkilerin ve benlik kavramının bir analizidir (Turner vd., 1987). Sosyal kimlik teorisi 1970'lerde, özellikle büyük ölçekli toplumsal çatışmanın zemininde ortaya koyulmuş ve gruplar arası ilişkiler psikolojisini anlamak amacıyla geliştirilmiştir (Rees vd., 2015). Bu yaklaşım, duygusal, değerlendirici ve diğer psikolojik bağıntılarıyla birlikte grup üyeliğine dayanan bir yapıyı tanımlamaktadır. Sosyal kimlik teorisi olarak bilinen gruplar arası ilişkiler ve aynı zamanda gruplar arası sosyal çatışmalar bir kimlik çerçevesinde gelişmektedir. Kimlik ve sosyal kimlik teorisi, bireyin kendisini bir nesne olarak ele alabilmesini ve kendisini diğer sosyal kategoriler veya sınıflandırmalar ile bağlantılı olarak belirli şekillerde sınıflandırabilmesini yansıtmaktadır. Bu süreç sosyal kimlik teorisinde, kendi kendini kategorize etme olarak ifade edilmektedir (Turner vd., 1987; Tajfel ve Turner, 1986).

Sosyal kimlik perspektifinden spor ise, bir kişinin sadece var olan sosyal kimliğinin bir göstergesi değil, aynı zamanda kendi içinde yeni bir sosyal kimlik yaratmanın bir aracı olabilmektedir. Wann ve Brascombe (1993), bir bireyin bir spor takımıyla ilişkisini öngören faktörleri incelemek için sosyal kimlik teorisini kullanmışlardır. Çünkü sosyal kimliğin temelinde, bireylerin kısmen özgüvenlerini artırmak için bir şeyle özdeşleştikleri inancı vardır (Todd ve Kent, 2009). Ayrıca Funk, Haugtvedt ve Howard (2000), sosyal kimliğin takım sporları için sporcularda bir tutumun da öncüsü olduğunu belirtmişlerdir.

Bu anlamda, bir spor dalı için önemli olan şey, sadece içeriği değil, bireye kazandırdığı kimliktir (Lewis, 1992). Kısaca özetlemek gerekirse spor, önceden belirlenmiş ahlaki ve politik toplulukların sınırlarını daha net bir şekilde tanımlamak, yeni sosyal kimliklerin oluşturulmasına yardım etmek, belirli toplumsal değerlere fiziksel anlam yüklemek ve bu değerleri yansıtan bir araç olarak hareket etmek gibi çok sayıda işlevselliği yerine getirmek için kullanılabilir (MacClancy, 1996). Bu çalışmada da spor aktivitelerinin içerisinde olmanın bireylere sosyal bir ortamda bulunma deneyimi ve bir sosyal kimlik kazandırması doğrultusunda, takım sporcularının sporda sosyal kimlik düzeylerinin sosyo-demografik özellikleri bakımından incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, sayısal yöntem olarak da adlandırılan nicel araştırma yöntemlerinden, tarama modeli kullanılmıştır. Tarama araştırmaları, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle tespit etmeyi ve bir grubun bazı özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2020; Büyüköztürk vd., 2016; Creswell, 2003).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 18-23 yaş aralığında takım sporlarıyla uğraşan (Futbol, Basketbol, Voleybol, Hentbol), 118 erkek ve 95 kız olmak üzere 213 genç sporcu oluşturmaktadır. Sporcuların, spor ile uğraşma yılları 1 ile 8 yıl arasında değişmektedir.

Veri Toplama Aracı

Bruner ve Benson (2018) tarafından geliştirilen ve Turkay, Yetim ve Sezer (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği (Social Identity Questionnaire For Sport (SIQS), 9 maddeden oluşan üç boyutlu (grup içi bağlar, bilişsel merkeziyet ve grup içi etki) bir derecelendirme içermektedir. Yapılan Türkçeye uyarlama çalışmasında da ölçeğin orijinaliyle aynı üç faktör (grup içi bağlar, bilişsel merkeziyet ve grup içi etki) ön plana çıkmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları yapılan çalışmalarda 0.83 ile 0.89 arasında değişmektedir. Türkçeye uyarlama çalışmasında da Cronbach alfa değerlerinin 0.83 ile 0.94 arasında değiştiği görülmektedir.

Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında elde edilen veriler, SPSS 22 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin normallik dağılımı için Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır. Shapiro-Wilk testi sonucunda anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olan grupların Skewness-Kurtosis değerleri incelendiğinde -1,5 ile +1,5 arasında olduğu görülmüştür. Thabachnick ve Fidell'e göre Skewness-Kurtosis değerlerinin -1,5 ile +1,5 arasında olması verilerin normal dağıldığını gösterir (Thabachnick ve Fidell, 2013). Bu nedenle verilerin normal dağıldığı kabul edilerek, Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği puan ortalamalarının karşılaştırılmasında Independent-Samples T Test ve One Way ANOVA kullanılmıştır. Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği puan ortalamalarının gruplar arasındaki farklılığın kaynağını belirlemek için ise Post-Hoc LSD testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1 incelendiğinde sporcuların spor branşlarına göre Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği puan ortalamaları incelendiğinde grup içi bağlar alt boyutunda anlamlı farklılık görülmektedir. Hentbol ($\bar{x}=3,06$) branşı ile ilgilenen katılımcıların Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği grup içi bağlar alt boyutu puan ortalamalarının futbol ($\bar{x}=3,59$), basketbol ($\bar{x}=3,79$) ve voleybol ($\bar{x}=3,52$) branşları ile ilgilenen katılımcılara oranla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu sonuçlar doğrultusunda futbol, basketbol ve voleybol sporcularının,

hentbol branşıyla uğraşan sporculara göre sporda sosyal kimlik puanlarının daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 1: Genç Sporcuların Branşlarına Göre Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği Puanları ANOVA Sonuçları

	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	LSD
Grup içi bağlar	Gruplar arası	11,740	3	3,913	4,728	0,00*	Futbol>Hentbol, Basketbol>Hentbol, Voleybol>Hentbol
	Grup içi	172,975	209	0,828			
	Toplam	184,715	212				
Bilişsel merkeziyet	Gruplar arası	1,574	3	0,525	0,740	0,53	-
	Grup içi	148,117	209	0,709			
	Toplam	149,691	212				
Grup içi etki	Gruplar arası	2,532	3	0,844	0,995	0,40	-
	Grup içi	177,279	209	0,848			
	Toplam	179,810	212				
Tüm Ölçek	Gruplar arası	3,431	3	1,144	2,084	0,10	-
	Grup içi	114,700	209	0,549			
	Toplam	118,131	212				

Tablo 2: Genç Sporcuların Uluslararası Bir Müsabakaya Katılma Durumuna Göre Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği Puanlarının Karşılaştırması İçin Bağımsız T Testi Sonuçları

Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği	Uluslararası Müsabakaya	n	$\bar{x}$	ss	sd	t	p
Grup içi bağlar	Katıldı	46	3,72	1,11	211	0,53	0,13
	Katılmadı	167	3,49	0,88			
Bilişsel merkeziyet	Katıldı	46	3,90	0,95	211	0,58	0,12
	Katılmadı	167	3,68	0,80			
Grup içi etki	Katıldı	46	4,11	0,94	211	0,88	0,06
	Katılmadı	167	3,82	0,91			
Tüm Ölçek	Katıldı	46	3,91	0,87	211	0,14	0,04*
	Katılmadı	167	3,66	0,70			

Tablo 2 incelendiğinde sporcuların uluslararası bir müsabakaya katılma durumları Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği; grup içi bağlar (Katıldı $\bar{x}$ = 3,72, Katılmadı $\bar{x}$ =3,49), bilişsel merkeziyet (Katıldı $\bar{x}$ = 3,90, Katılmadı $\bar{x}$ =3,68) ve grup içi etki (Katıldı $\bar{x}$ = 4,11, Katılmadı $\bar{x}$ =3,82) alt boyutlarında anlamlı farklılığa neden olmazken, tüm ölçek (Katıldı $\bar{x}$ = 3,91, Katılmadı $\bar{x}$ =3,66) toplam puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Buna göre daha önce uluslararası bir müsabakaya katılan sporcuların sporda sosyal

kimlik puan ortalamalarının, daha önce uluslararası bir müsabakaya katılmamış olan sporculara göre daha yüksek olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3: Genç Sporcuların Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği Puanlarının Ailelerinde Spor Yapan Bireylerin Olması Durumlarına Göre Karşılaştırması İçin Bağımsız T Testi Sonuçları

Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği	Ailede Başka Spor Yapan	n	$\bar{x}$	ss	sd	t	p
Grup içi bağlar	Var	87	3,73	0,91	211	2,49	0,01*
	Yok	126	3,41	0,93			
Bilişsel merkeziyet	Var	87	3,88	0,78	211	2,20	0,03*
	Yok	126	3,62	0,86			
Grup içi etki	Var	87	3,99	0,86	211	1,43	0,16
	Yok	126	3,81	0,95			
Tüm ölçek	Var	87	3,87	0,71	211	2,46	0,02*
	Yok	126	3,61	0,76			

Tablo 3 incelendiğinde sporcuların ailelerinde spor yapan başka birey bulunma durumlarının grup içi bağlar (Var $\bar{x}$ = 3,73, Yok $\bar{x}$ =3,41), bilişsel merkeziyet (Var $\bar{x}$ = 3,88, Yok $\bar{x}$ =3,62) ve tüm ölçek (Var $\bar{x}$ = 3,87, Yok $\bar{x}$ =3,61), puan ortalamalarında anlamlı farklılığa neden olduğu görülürken, Grup içi etki (Var $\bar{x}$ = 3,99, Yok $\bar{x}$ =3,81), puan ortalamalarında anlamlı farklılığa neden olmadığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre ailelerinde spor yapan birey/bireyler olan sporcuların sporda sosyal kimlik puan ortalamalarının, ailelerinde spor yapan birey olmayan sporculara göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların sosyal tanımlama değişkenine göre Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği grup içi bağlar, grup içi etki ve tüm ölçek puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu görülürken, bilişsel merkeziyet alt boyutunda anlamlı farklılık görülmemektedir. Grup içi bağlar alt boyutunda Sosyal ($\bar{x}$ =3,49) ve Çok sosyal ($\bar{x}$ =3,83) olarak tanımlanan katılımcıların Asosyal ($\bar{x}$ =2,70) olarak tanımlanan katılımcılara göre, Grup içi etki alt boyutunda Az Sosyal ($\bar{x}$ =3,77), Sosyal ($\bar{x}$ =3,90) ve Çok sosyal ($\bar{x}$ =4,07) olarak tanımlanan katılımcıların Asosyal ($\bar{x}$ =2,87) olarak tanımlanan katılımcılara göre, tüm ölçek puan ortalamalarında Az Sosyal ($\bar{x}$ =3,57), Sosyal ($\bar{x}$ =3,72) ve Çok sosyal ($\bar{x}$ =3,90) olarak tanımlanan katılımcıların Asosyal ($\bar{x}$ =2,92) olarak tanımlanan katılımcılara göre ve Çok sosyal ($\bar{x}$ =3,90) katılımcıların Az Sosyal ($\bar{x}$ =3,57) katılımcılara göre daha yüksek sporda sosyal kimlik puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir (p=0,05). Buna göre; kendilerini sosyal olarak tanımlayan genç sporcuların, kendilerini asosyal olarak tanımlayan genç sporculara göre daha yüksek puan ortalamalarına sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 4: Sporcuların kendilerini sosyal olarak nasıl tanımladıklarına göre Sporda Sosyal Kimlik Ölçeği puanları ANOVA sonuçları

	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	LSD
Grup içi bağlar	Gruplar arası	14,879	3	4,960	6,103	0,00*	Sosyal > Asosyal Çok Sosyal > Asosyal
	Grup içi	169,836	209	0,813			
	Toplam	184,715	212				
Bilişsel merkezîyet	Gruplar arası	3,811	3	1,270	1,820	0,14	-
	Grup içi	145,880	209	0,698			
	Toplam	149,691	212				
Grup içi etki	Gruplar arası	13,191	3	4,397	5,516	0,00*	Az Sosyal > Asosyal Sosyal > Asosyal Çok Sosyal > Asosyal
	Grup içi	166,619	209	0,797			
	Toplam	179,810	212				
Tüm Ölçek	Gruplar arası	9,429	3	3,143	6,043	0,00*	Az Sosyal > Asosyal Sosyal > Asosyal Çok Sosyal > Asosyal Çok Sosyal > Az Sosyal
	Grup içi	108,702	209	0,520			
	Toplam	118,131	212				

TARTIŞMA ve SONUÇ

Sosyal kimlik perspektifi ve bu yaklaşımın sistematik bir şekilde yayılması sporda sosyal kimlik üzerine kavramsal bir temel oluşturacağı düşünüldüğü için araştırmada, takım sporcularının sporda sosyal kimlik düzeylerinin sosyo-demografik özellikleri bakımından incelenmesi amaçlanmıştır.

Bulgularımız, genç sporcuların takım sporlarında sosyal takım arkadaşlığının davranışlarını, özsaygı ve aidiyet için oluşturduğu potansiyel faydalarını gösteren literatürü doğrulamaktadır (Brunner, Boardley ve Côté, 2014; Martin vd., 2015). Bir gruba aidiyet ve grubun norm ve değerlerine uygun davranışlarda bulunma olarak ifade edilen sosyal kimliğin, sporcuların branşlarına göre farklılaştığı ve bu durumun Cuddy, Fiske ve Glick (2008) araştırmasındaki, bireylerin dış gruplara karşı hayranlık duymalarıyla açıklamak daha doğru olacaktır. Cameron (2004), sosyal kimlik teorisi açısından, grupların psikolojik önemi ve statülerine göre ele almanın sosyal kimlik ölçüsü arayan araştırmacılar için daha uygun olacağını belirtmiştir. Kimlik oluşumunun spor aktivitelerine katılım yoluyla, gençlerin gelişimi üzerinde rol oynayabileceğini vurgulayan araştırmalar, önceki gelişim psikolojisi araştırmalarının bulgularını güçlendirmektedir (Eccles vd., 2003).

Araştırma bulgularımız çerçevesinde daha önce uluslararası bir müsabakaya katılan sporcuların sporda sosyal kimlik puan ortalamalarının, uluslararası bir müsabakaya katılmamış sporculara göre yüksek olması, sporun içinde barındırdığı toplumlar arası etkileşimin bireyin ait olduğu topluluğa bağlılığını geliştirdiği ile ifade edilebilir. Seippel (2006), sporun bu özellikleriyle toplumsal ve kültürel bir değeri ifade ettiği ve aynı zamanda toplumlar arası kaynaşma ile birlikte bireylerin davranışlarında kalıcı etkiler bıraktığını ifade etmiştir. Benzer

şekilde MacPhail ve Kirk (2006) sporun, bireye davranışları taklit yoluyla öğreterek bireye toplumda sosyal bir kimlik kazandıran ve onu kolektif yaşama katılmaya hazırlayan güçlü bir etken olduğunu belirtmişlerdir. Nathan (2013) sporu, toplum ve sosyal kimliğin bir araya geldiği ve bireylerin sosyalleşmelerinin sağlanabildiği bir yer olarak açıklamış ve sporun sosyal uyumu oluşturduğunu ve sürdürdüğünü ve ortak anlayışı güçlendirdiğini iddia etmiştir. Bu bulgular ve önermeler aynı zamanda araştırma bulgularımızı destekler niteliktedir.

Son olarak, araştırma spor psikolojisi araştırmacıları tarafından yapılan ve spor yoluyla gençlerin gelişimini etkileyen sosyal kimlik gibi teorik mekanizmayı araştırmış ve gelecek araştırmalarda sosyal kimlik yaklaşımının spor ve spor psikolojisinin kalbi olan konularda geniş ölçüde uygulanabilirliğini ortaya koymuştur.

KAYNAKLAR

- Bruner, M. W., and Benson, A. J. (2018). Evaluating the psychometric properties of the Social Identity Questionnaire for Sport (SIQS). *Psychology of Sport and Exercise*, 35, 181-188.
- Bruner, M. W., Boardley, I., and Côté, J. (2014). Social identity and prosocial and antisocial behavior in youth sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 15, 56-64.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cameron, J. E. (2004). A three-factor model of social identity. *Self and Identity*, 3(3), 239-262.
- Creswell, John W. (2003). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. London: Sage.
- Cuddy, A. J., Fiske, S. T., and Glick, P. (2008). Warmth and competence as universal dimensions of social perception: The stereotype content model and the BIAS map. *Advances in Experimental Social Psychology*, 40, 61-149.
- Eccles, J. S., Barber, B. L., Stone, M., and Hunt, J. (2003). Extracurricular activities and adolescent development. *Journal of Social Issues*, 59, 865-889.
- Funk, D.C., Haugtvedt, C.P. and Howard, D.R. (2000). Contemporary attitude theory in sport: theoretical considerations and implications. *Sport Management Review*, 3, 125-44.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (35. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lewis, J. L. (1992). *Ring of liberation: Deceptive discourse in Brazilian capoeira*. London: University of Chicago Press.
- MacClancy, J. (1996). Sport, identity and ethnicity. *American Anthropologist*, 79(4), 1-20.
- MacPhail, A., and Kirk, D. (2006). Young people's socialisation into sport: Experiencing the specialising phase. *Leisure studies*, 25(1), 57-74.
- Martin, L., Balderson, D., Hawkins, M., Wilson, K., and Bruner, M. W. (2015). Does social identity predict cognitions, intentions, and behaviours in youth athletes? *Journal of Exercise, Movement, and Sport*, 47(1), 101.
- Nathan, D. A. (Ed.). (2013). *Rooting for the Home Team*. Chicago: University of Illinois Press.
- Rees, T., Haslam, S. A., Coffee, P., and Lavalley, D. (2015). A social identity approach to sport psychology: Principles, practice, and prospects. *Sports Medicine*, 45(8), 1083-1096.

- Seippel, Ø. (2006). The meanings of sport: fun, health, beauty or community?. *Sport in Society*, 9(1), 51-70.
- Stets, J. E., and Burke, P. J. (2000). Identity theory and social identity theory. *Social Psychology Quarterly*, 63, 3, 224-237.
- Stryker, S., and Burke, P. J. (2000). The past, present, and future of an identity theory. *Social Psychology Quarterly*, 63(3), 284-297.
- Tabachnick, B., and Fidell, L. (2013). BG Tabachnick. *LS fidell using multivariate statistics (6th Ed.)* Pearson, Boston.
- Tajfel, H. (1981). *Human groups and social categories: Studies in social psychology*. CUP Archive. UK: Cambridge Press, 51-64.
- Tajfel, H., and Turner, J. (1986). The social identity theory of intergroup behaviour. u: Worchel S. i Austin WG (ur.) *Psychology of intergroup relations*. Chicago: Nelson Hall.
- Todd, S. and Kent, A. (2009). A social identity perspective on the job attitudes of employees in sport. *Management Decision*, 47(1), 173-190.
- Turkay, H., Yetim, A., ve Sezer, P. (2018). Sporda Sosyal Kimlik ÖLçeĐinin Türkçe'ye Uyarlanması. *The Journal of Academic Social Science*, 6(78), 493-504.
- Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., and Wetherell, M. S. (1987). Rediscovering the social group: A self-categorization theory. Cambridge, MA, US: Basil Blackwell.
- Wann, D.L. and Branscombe, N.R. (1993). Sports fans: measuring degree of identification with their team. *International Journal of Sport Psychology*, 24, 1-17.